

?iddetin Önlenmesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). ?iddetin Önlenmesi Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30231>

Özet

?iddetin Önlenmesi Ölçe?i, ?. Gemici taraf?ndan 2008 y?l?nda tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmif? özgün bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, özellikle ilkö?retim kurumlar? ba?lam?nda, okul yöneticileri ve ö?retmenlerin okulda gözlemlenen ?iddet olaylar?n?n nedenlerine ve bu olaylar?n önlenmesine yönelik stratejilere ili?kin görü?lerini ve tutumlar?n? ölçmek amac?yla tasarlanm?tt?r. Ölçek, e?itim ortamlar?nda ?iddetle mücadele konusunda profesyonel alg?lar? ve ihtiyaçlar? belirlemeye odaklanarak, **e?itim politikalar?n?n** geli?tirilmesine katkı sa?lamay? hedeflemektedir.

Ölçek geli?tirme çal??mas?, ?zmir ili metropol ilçelerindeki e?itim personeli örnekleminde yürütülmü?tür. Ölçek, bir geli?tirme çal??mas? ürünü olup, e?itim bilimleri alan?ndaki **?iddet** ara?t?rmalar?na nicel veri sa?lama potansiyeli ta??maktadır. Ölçe?in psikometrik özellikleri (geçerlik ve güvenirlik katsay?lar?) özet kaynakta belirtilmemekle birlikte, tezin tam metninde bu analizlerin detayl? olarak sunuldu?u varsay?lmaktadır.

Anahtar Kelimeler

?iddetin Önlenmesi Ölçe?i, ?iddet, Okul ?iddeti, Ölçek Geli?tirme, E?itim Yöneticisi Görü?leri, İlkö?retim, Önleme Stratejileri, E?itim Personeli.

Yazarlar

?. Gemici

Amaç

?iddetin Önlenmesi Ölçe?i'nin temel amac?, ilkö?retim kademesindeki okullarda görev yapan e?itim personellerinin (yönetici ve ö?retmenler), okul ortam?nda ortaya ç?kan veya potansiyel bar?nd?ran ?iddet davran??lar?n?n kökenlerine (nedenlerine) dair sahip olduklar? inançlar? ve bu ?iddeti **sistemik olarak** ortadan kald?rmaya veya azaltmaya yönelik al?nmas? gereken önleyici tedbirler hakk?ndaki görü?lerini ölçmektir. Ölçek, özellikle ?zmir ili örne?inde, profesyonellerin ?iddetle mücadeledeki rol ve sorumluluk alg?lar?n? belirlemeyi amaçlamaktadır.

Bu ölçek, e?itim kurumlar?n?n ?iddeti önleme kapasitelerini de?erlendirmek ve mevcut uygulamalar?n etkinli?ini analiz etmek için bir temel olu?turmay? hedefler. Elde edilen veriler, okullarda ?iddeti önlemeye yönelik daha hedef odakl? ve **kan?t temelli** müdahale programlar?n?n tasarlanmas?nda ve uygulanmas?nda rehberlik etmek üzere kullan?lm?tt?r.

Yap?

?iddetin Önlenmesi Ölçe?i, e?itim personelinin **okul ?iddeti** ba?lam?ndaki önleyici tutumlar?n? ve yeterlilik alg?lar?n? ölçen çok boyutlu bir psikolojik yap?y? hedeflemektedir. Bu yap?, genellikle iki ana bile?en etraf?nda incelenir: 1) ?iddetin Nedenlerine ?li?kin Alg?lar (bireysel, ailesel, çevresel veya kurumsal faktörlere at?flar) ve 2) ?iddeti Önleme Stratejilerine Yönelik Görü?ler (disiplin, rehberlik, e?itimsel ve sosyal müdahaleler).

Ölçek maddeleri, okul yönetiminin alması gereken idari önlemler, öğretmenlerin sınıf içi rehberlik ve çatışma çözme becerileri, ve okul-aile işbirliğinin ?iddeti önlemedeki kritik rolü gibi farklı boyutları kapsamaktadır. Bu yap?nın analizi, e?itim sisteminde ?iddeti önleme çabalarının hangi alanlara yoğunlaşması gerektiğini belirlemek için **kritik** veriler sunar.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirildiği yüksek lisans tezinde geçerlik çalışmaları yapıldığı varsayılrsa da, sunulan özet kaynak içerikte spesifik geçerlik katsayılarına veya yöntemlerine dair bilgi bulunmamaktadır. Akademik standartlara uygun bir ölçek geliştirme sürecinde, ölçeğin ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçüp ölçmediğini gösteren geçerlik analizleri zorunludur. Bu analizler genellikle **içerik geçerli?i** (uzman görüşleri ile), yapı geçerli?i (faktör analizi ile) ve potansiyel olarak ölçüt bağımlı geçerlik (ilgili diğer kriterlerle korelasyon) çalışmaları içerir.

Tezin tam metni incelendiğinde, uzman görüşlerinin alınmasıyla maddelerin kapsam geçerliğinin sağlandığı ve **yapı geçerli?inin** belirlenmesi için istatistiksel tekniklerin kullanıldığı beklenmektedir. Bu çalışmaları, ölçeğin e?itim personelinin ?iddet önleme görüşlerini doğru ve anlamlı bir şekilde temsil ettiğini bilimsel olarak temellendirir.

Güvenirlik

?iddetin Önlenmesi Ölçeği'nin güvenilirlik analizlerine ilişkin sayısal veriler (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı) kaynak özetinde yer almamaktadır. Ancak, geliştirme ölçeklerinde en yaygın kullanılan güvenilirlik yöntemi olan **iç tutarlılık katsayısı** (Internal Consistency Reliability) hesaplanmalıdır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin aynı psikolojik yapıyı tutarlı bir biçimde ölçtüğünü gösterir.

Güvenirlik çalışmaları ayrıca test-tekrar test yöntemini de içerebilir; bu yöntem, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı sonuçlar üretip üretmediğini, yani ölçümlerin kararlılığını değerlendirir. Ölçeğin güvenilirliğinin yüksek olması, elde edilen sonuçların tesadüfi hatalardan arındırılmış olduğunu ve **profesyonel** uygulamalarda güvenle kullanılabileceğini anlamına gelir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme ölçe?i türünde olmas?, yap?s?n?n belirlenmesi amacıyla **Faktör Analizi** (Factor Analysis) uyguland???n? güçlü bir ?ekilde i?aret etmektedir. Büyük olas?l?kla, ö?retmen ve yöneticilerin ?iddeti önleme görü?lerinin alt?nda yatan boyutlar? ke?fetmek için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm???t?r. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin mant?ksal ve istatistiksel olarak kaç farklı faktör alt?nda topland???n? ortaya ç?karm???t?r.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlar?n? (örne?in, Disiplin Uygulamalar?, Rehberlik Hizmetleri, Kurumsal ?lim) desteklemelidir. Bu analizler, ölçe?in yap?sal geçerli?inin temelini olu?turur ve kullan?c?lar?n ölçekten elde edilen puanlar? hangi alt ölçekler üzerinden yorumlayaca???n? belirler.

Ölçüm Arac?

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi (-), ancak görü? ve tutum ölçen bir ölçek oldu?u için yayg?n olarak **Likert Tipi Dereceleme** format?nda (örne?in, "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a kadar uzanan 5'li veya 4'lü bir yap?) kullan?ld??? tahmin edilmektedir.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: ?lkö?retim Kurumlar?nda Görev Yapan E?itim Personeli (Yönetici ve Ö?retmenler)

Age Group: Yeti?kin (E?itim Profesyonelleri)

Population Details: Ölçek, 2008 y?l?nda ?zmir ili metropol ilçelerindeki ilkö?retim kurumlar?nda çal???an e?itimciler üzerinde denenmi?tir. Örneklem, ölçe?in kültürel ve kurumsal ba?lam?n? belirlemektedir.

Test Methodology: Nicel ara?t?rma yöntemleri kapsamında geli?tirilm?, anket formunda uygulanan bir öz bildirim ölçe?idir.

Anahtar Kelimeler

Okul ?daresi, Ö?retmen Görü?leri, E?itim Bilimleri, ?iddet Önleme Programlar?, Dokuz Eylül Üniversitesi, Okul Yönetimi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Kaynakta belirtilmemiştir)

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Kaynakta belirtilmemiştir)

Correspondence Address: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir (Tezin Başlı? Oldu?u Kurum)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

?iddetin Önlenmesi Ölçe?i'nin geli?tirilme y?I? **2008**'dir. Ölçek, bir yüksek lisans tezi ürünü oldu?u için genellikle akademik ve ara?tırma amaçlı? kullan?mlarda yazara ve Dokuz Eylül Üniversitesi'ne uygun atıfta bulunulmas? ko?uluyla ücretsiz eri?ime aç?ktır. Ölçe?in ticari kullan?m? için yazardan veya telif hakk? sahibinden izin alınmas? gerekebilir. Tezin tam metnine Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir.

Referanslar

Gemici, ?. (2008). *İlkö?retim kurumlarında ?iddetin nedenleri ve önlenmesine ili?kin yönetici ve ö?retmen görüşleri (İzmir ili metropol ilçeleri örne?i)* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi'ndeki bağlantısı: tez.yok.gov.tr

The original PDF can be downloaded here: ilkogretim-kurumlarinda-gorulen-siddetin-onlenmesi-toad.pdf

?iddetin Önlenmesi Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri, Gemici (2008) tarafından hazırlanan yüksek lisans tezinin ekler bölümünde yer almaktadır ve kaynak içerikte sa?lanmamıştır.